

ČARODĚJ/ ČARODĚJKA

PÁLENÍ ČARODĚJNIC

Původ svátku

Keltský – v období kolem 30. dubna oslavovali Keltové jeden ze čtyř velkých svátků BELTINE. Den nebyl přesně určen, zřejmě ho druid (keltský kněz) určil každý rok jinak.

Beltine je opakem Samheinu (Halloweenu) – končí temná část roku, začíná světlá část roku, oslavuje se nový život přírody (například ve Španělsku a Portugalsku se v tento den slaví Den mrtvých). Beltine znamená zářící oheň.

V den tohoto svátku se uklízelo, vymetala se nečistota z domů i chlévů.

Uhasily se všechny ohně, po západu slunce zapálil druid dva velké ohně, jeden symbolizoval temnou část roku, druhý tu světlou, vodil se mezi nimi dobytek, aby se očistil, lidé ohně přeskakovali, aby se zbavili neřestí a získali štěstí do další části roku, domů se nosily uhlíky, zapaloval se nový oheň.

Noc (i když pro Kelty už to byl začátek nového dne) patří ještě k temné části roku, a proto patřila vládě bytostí Jiného světa (víly, skřítkové, elfové, čarodějnice), lidé se jich báli, hlavně čarodějnic, na ochranu před nimi zapalovali košťata a vyhazovali je vysoko do vzduchu, aby bylo vidět letící čarodějnice a případně je srazit k zemi.

Tato noc byla vhodná pro sběr bylin, očistné obřady, měla se prozpívat a protančit, otevírala se země a odhalovala své poklady.

Druhý den se domy vyzdobily květinami, v tento den mohli Keltové uzavřít zkušební manželství na rok a jeden den.

Připomínkou oslavy nového života je líbání pod rozkvetlým stromem.

Křesťanství - Keltové věřili na čarodějnice a báli se jich, různě se proti nim chránili, ale vážili si čarodějek a čarodějů, lidí, kteří využívali svou znalost přírody pro pomoc druhým, křesťanství se ale později snažilo vyhladit víru lidí v přírodní síly a i tito lidé byli označeni za čarodějnice a věřilo se, že právě jejich prostřednictvím uplatňuje svou moc nad lidmi ďábel.

Ohně se zapalovaly na ochranu před čarodějnicemi, v podvečer obcházela mládež domy a sbírala dříví, to mělo být devíti druhů a nesměl chybět jalovec, potom muž, který se ve vsi oženil jako poslední, zapálil oheň, od toho se zapálily pochodně a lidé chodili do polí, aby byla očištěna od zlé moci a chráněna před čarodějnicemi, které chtěly zničit úrodu (pozůstatek Keltů – ti oslavovali právě přírodu).

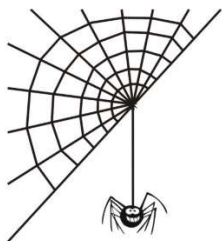
Věřilo se, že čarodějnice se v tuto noc slétají na čarodějnický sabat, sem se dostaly na koštěti, aby mohly letět, musely se namazat speciální masťou, byla volena královna sabatu, ta potom vládla hostině a čarodějnickému kolu (tanci), který se točil pozpátku, jídlo vypadalo pěkně, ale nemělo žádnou chuť a nenasytilo.

S čarodějnicemi byla spojena řada zvířat, podle křesťanů nečistých – kočka, vlk, myš, netopýr, pavouk, had, žába. Létao se například i na pohrabáčích. Další atributy spojené s čarodějnicemi – špičatý klobouk, kotlík a míchání lektvarů, hůlka. Čarodějnice chtěly škodit lidem, zničit jim úrodu, zahubit dobytek, uřknout je, proklít je.

Oslava byla určena na noc z 30. dubna na 1. květen, jmenovala se (viz. tajenka), protože Filip a Jakub měli svátek 1. května (tito dva apoštolové měli chránit před čarodějnicemi).

Lidé chránili své domy svěcenou vodou, před vrata domů a chlévů dávali drny, aby musela čarodějnice počítat stébla, což by jí trvalo až do rána, kdy její moc končí, před dveře zapichovali ostré pruty, dávali trny, aby se čarodějnice poranila.

Lidé stavěli májky a celou noc je hlídali (také pozůstatek Keltů – oslava nového života), sousední vesnice se snažily si své májky navzájem ukrást, aby měla okradená vesnice ostudu.

VYHLEDEJ V TEXTU A NAPIŠ ODPOVĚĎ NA NÁSLEDUJÍCÍ OTÁZKY:

1. Z kolika druhů dříví se u křesťanů skládala hranice?

.....

2. Jak se nazývala oslava, kterou měly v tento den čarodějnice?

.....

3. Co znamená v češtině keltský název tohoto svátku?

.....

4. Vyjmenuj 3 činnosti, kterými čarodějnice škodily lidem?

.....

5. Vyjmenuj 3 činnosti, pro které je tato noc podle Keltů vhodná.

.....

6. Kdo podle křesťanů uplatňuje skrze čarodějnice svou moc?

.....

7. Napiš, jak svátek nazývali Keltové a křesťané.

.....

8. Které dřevo nesmělo u křesťanů chybět na hranici?

.....

9. Kolik ohňů v tento den po setmění Keltové zapalovali?

.....

10. Vyjmenuj 3 činnosti, kterými se lidé chránili proti čarodějnicím?

.....

11. Kdo určoval den, kdy Keltové tento svátek slavili?

.....

12. Který muž zapaloval u křesťanů hranici?

.....

13. Proč lidé vyhazovali zapálená košťata k obloze?

.....

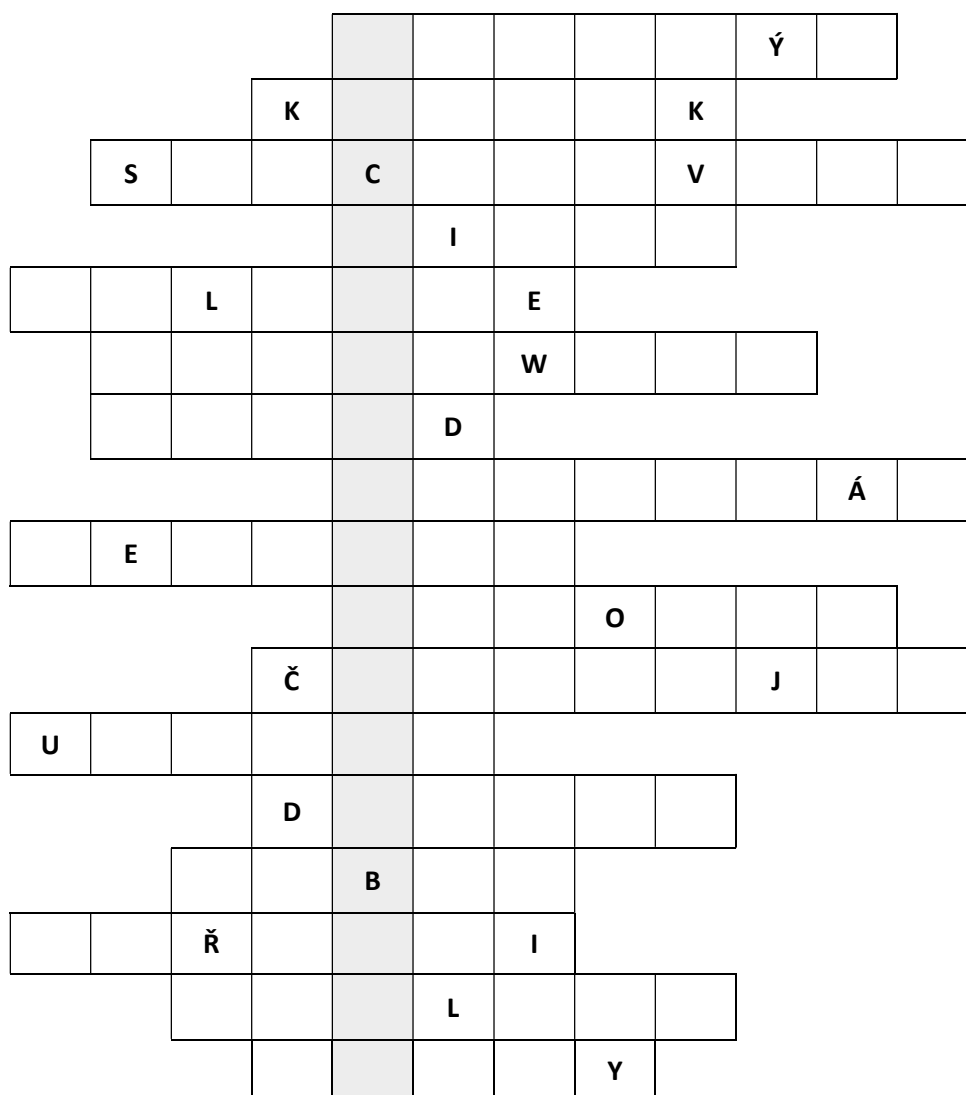
14. Vyjmenuj 5 zvířat, která jsou spojena s čarodějnicemi.

.....

15. Na čem mohly čarodějnice létat (2 dopravní prostředky).

.....

KŘÍŽOVKA

LEGENDA

1. Jedno z nočních zvířat, která doprovázejí čarodějnice.
2. Nádob, ve které čarodějnice připravuje lektvary.
3. Tekutina, která v době křesťanství chránila stavení před čarodějnicemi.
4. Jeden z apoštolů, který měl chránit lidi před čarodějnicemi.
5. Keltský název svátku pálení čarodějnic.
6. Opak Beltinu
7. Prováděl se v tento den v každé domácnosti.
8. Dopravní prostředek čarodějnic.
9. První národ, který oslavoval 1. květen.
10. Strom, jehož dřevo nesmělo chybět na hranici.
11. Opak čarodějnice.
12. Nosily se domů od zapáleného druidského ohně.
13. Nadpřirozené bytosti
14. Oslava, na které se scházely čarodějnice.
15. Lidé se jich v tento den chtěli zbavit.
16. Odhalovaly se po otevření země.
17. Stavěly se na návsích.

